

Oružane snage Bosne i Hercegovine

Jedinstvene profesionalne Oružane snage Bosne i Hercegovine

Oružane snage Bosne i Hercegovine su profesionalna, jedna vojna sila koju organizira i kontrolira Bosna i Hercegovina.

Bosna i Hercegovina organizira, razvija i održava vojni kapacitet i spremnost Oružanih snaga radi osiguranja suvereniteta, teritorijalne cjelovitosti, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, radi unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, ispunjenja međunarodnih obaveza BiH, kao i zaštite državljana BiH. Realizacija ovih ciljeva opredjeljuje misiju OS BiH (Oružanih snaga Bosne i Hercegovine) koja se u skladu sa Zakonom o odbrani BiH ostvaruje izvršavanjem pet definiranih osnovnih zadataka OS BiH.

Zadaci Oružanih snaga Bosne i Hercegovine

Zadaci Oružanih snaga Bosne i Hercegovine su:

- učešće u operacijama kolektivne sigurnosti, u operacijama za podršku miru i samoodbrani, uključujući i borbu protiv terorizma,
- pružanje vojne odbrane BiH i njenim državljanima u slučaju napada,
- pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće,
- protivminsko djelovanje u BiH,
- ispunjenje međunarodnih obaveza BiH.

Dostizanje standarda za kredibilnu kandidaturu za NATO

Predsjedništvo BiH, u julu 2001. godine, jasno je izrazilo opredjeljenje za uključenje BiH u europske i euroatlantske intergacije i NATO program “Partnerstvo za mir“, kao i za provedbu potrebnih reformi odbrambenog sistema i reorganizacije Oružanih snaga BiH. Imajući u vidu ove ciljeve, učinjeni su veliki napori kako bi se stvorilo okruženje neophodno za uspješan proces reformi odbrambenog sistema, postigla unutarnja stabilnost, te stvorili uvjeti za kredibilnu kandidaturu za NATO.

U februaru 2005. godine donesena je Odluka Predsjedništva BiH u kojoj se izražava opredjeljenje Bosne i Hercegovine za članstvo u NATO, a u decembru 2006. godine BiH je primljena u NATO Program “Partnerstvo za mir“.

Aktivnosti BiH u okviru saradnje i partnerstva sa NATO-om

Saradnja BiH i NATO-a provodi se na više nivoa i u okviru nekoliko programa, putem značajnijih mehanizama partnerskih odnosa, posebno u oblastima produblivanja međusobne saradnje i provođenja reformskih procesa neophodnih za stvaranje preduvjeta za prijem u NATO. Dosadašnje ocjene stanja odbrambenog sistema BiH, iznesene od zvaničnika NATO i EU, naglašavaju da institucije odbrane prednjače u provođenju reformi i ispunjavanju preuzetih obaveza.

S tim u vezi, BiH je preuzela obavezu razvijanja različitih mehanizama interaktivne saradnje sa NATO-om, a među njima je i mehanizam koji omogućava identifikaciju snaga i sposobnosti partnerske zemlje koji mogu biti na raspolaganju NATO-u u pogledu vježbi i NATO vođenih operacija, te planiranje razvoja ovih sposobnosti i kapaciteta. Koristi se i kao jedan od glavnih mehanizama za vođenje i procjenu odbrambenog i vojnog napretka u reformama.

Primjenom Programa "Koncept operativnih sposobnosti" koji je alat NATO u kojem su OS BiH službeno pristupile deklariranjem jedinica u "Pool of Forces", žele se unaprijediti kapaciteti i dostići zadovoljavajući nivo interoperabilnosti, što jedinicama OS BiH omogućava veće učestvovanje u NATO vođenim operacijama. Izvođenje vježbi različitog karaktera i nivoa za komande i jedinice OS BiH, te njihovo provođenje sa drugim institucijama i agencijama upotpunjava sliku da su OS BiH dostigle zadovoljavajući nivo obučenosti.

Savremeni sigurnosni i drugi izazovi i rizici nameću potrebu stalne spremnosti i izgradnje sposobnosti za odgovor na razne vrste kriznih situacija. Stoga opredjeljenje za europske i euroatlantske integrativne procese postavlja pred BiH brojne obaveze na dostizanju potrebnih standarda koji će BiH učiniti prihvatljivim partnerom za NATO i EU.

Stalni napredak u dostizanju NATO standarda

Najbolje rezultate OS BiH pokazuju u okviru akcija podrške miru, što pokazuje i misija ISAF, gdje koalicioni partneri ističu zadovoljstvo po pitanju dostignutog nivoa osposobljenosti pripadnika OS BiH. Visok napredak u dostizanju NATO standarda postignut je i u aktivnostima deminiranja i obuci na svim nivoima komandovanja. OS BiH su pod kontrolu dobile Centar za obuku za operacije podrške miru (PSOTC), koji već ima UN i NATO certifikat, što znači da će i zemlje koje upute svoje ljudstvo na obuku dobiti obučeni personal u skladu sa NATO standardima.

Prioriteti djelovanja u narednom periodu i dalje će biti afirmacija i jačanje doprinosa OS BiH društvenom razvoju, dalji razvoj NATO kompatibilne i interoperabilne strukture OS BiH i odbrambenih sposobnosti koje odgovaraju državnim potrebama i sigurnosnom okruženju, kontinuirana obuka u cilju dostizanja potrebnog nivoa sposobnosti i spremnosti, aktivno učešće u međunarodnim operacijama kolektivne sigurnosti i operacijama podrške miru, te jačanje međunarodne odbrambene saradnje.

Doprinos zajedničkim naporima za uspostavljanje i očuvanje mira i stabilnosti u svijetu

Bosna i Hercegovina želi postati članicom NATO-a, a što je utemeljeno zakonskim rješenjima, obavezama i opredjeljenosti ka članstvu u NATO i euroatlantske integracije. Dodatni snažan argument za uključivanje u ISAF misiju u Afganistanu, pod vođstvom NATO-a, je činjenica da, učešćem u ovoj operaciji, pripadnici Oružanih snaga BiH imaju priliku učiti i usavršavati se rame uz rame s najboljim i najopremljenijim oružanim snagama svijeta, te tako sticati iskustva koja će im koristiti po povratku u zemlju, ali i u budućnosti, na zajedničkim aktivnostima u okviru članstva u NATO savezu.

Bosna i Hercegovina je iskazala opredjeljenje za angažiranjem pripadnika Oružanih snaga BiH u misijama podrške miru. Od Konga, preko Eritreje, Etiopije i Iraka, do Afganistana, Oružane snage BiH su pridobile povjerenje saveznika i daju svoj doprinos globalnim naporima za uspostavu i očuvanje mira i stabilnosti u svijetu.

Da bi BiH postala članicom NATO-a, mora pokazati da je sposobna da dijeli rizike i teškoće operacija podrške miru, ali i drugih mehanizama kolektivne sigurnosti. Pripadnici OS BiH koji su do sada bili u misijama, Oružane snage BiH i Bosnu i Hercegovinu predstavili su na najbolji mogući način, a svojom osposobljenošću su dokazali da se mogu nositi i sa najvećim izazovima u izuzetno teškim uvjetima. Rezultat je to zajedničkog napora i rada svih onih koji su uključeni u proces napretka odbrambene reforme, kao i ostvarene želje da od zemlje kojoj je bila potrebna vojna pomoć dođe u poziciju da drugima pruža sigurnosne usluge.

Učestvovanje u misiji ISAF u Afganistanu i sličnim misijama, potvrđuje spremnost bosanskohercegovačkih vojnika da ravnopravno učestvuju sa saveznicima i partnerima u izvršavanju vrlo složenih i odgovornih zadataka u misijama kolektivne sigurnosti. Time se na najbolji način testira i uvećava nivo interoperabilnosti i kompatibilnosti OS BiH sa oružanim snagama zemalja članica NATO, te stiče veoma značajno iskustvo u pripremi i izvršenju veoma kompleksnih zadataka izvan zemlje.

**Osposobljenost,
visoka motiviranost i
discipliniranost pripadnika
OS BiH**

Učešćem u misijama podrške miru napravljen je najkonkretniji korak ka članstvu BiH u NATO. Pripadnici OS BiH su angažiranjem u Afganistanu u potpunosti dostigle potrebne standarde za izvršenje misije, a obuka je provedena u skladu sa standardima oružanih snaga zemalja članica NATO-a. Izabrani su oni najbolji na osnovu vrlo zahtjevnih kriterija, kao što su borbeno iskustvo, vojne vještine i fizička izdržljivost.

Ekspertni timovi oružanih snaga zemalja koje pomažu pripadnicima OS BiH u obuci za misije u Afganistanu, ocijenili su da su pripadnici OS BiH u potpunosti osposobljeni za izvršenje svih zadataka i potrebnih procedura za izvršenje misije u Afganistanu. Poseban dojam, pored stručne i psiho-fizičke osposobljenosti, ostavili su visoka motiviranost i discipliniranost pripadnika OS BiH. Motiviranost i osposobljenost za izvršenje misije povezana je sa velikim brojem pripadnika OS BiH, koji su se isključivo dobrovoljno prijavili za izvršenje misije.

Dragocjena iskustva korisna da se unaprijede buduće operacije i oružane snage u cjelini

Pripadnici OS BiH časno su i dostojanstveno predstavljali Bosnu i Hercegovinu i Oružane snage BiH, te time dokazali da su sposobni i odgovorni u izvršenju bilo kojeg zadatka koji se pred njih postavi. U potpunosti su opravdana očekivanja da će oni svojim angažmanom biti najbolji promotori i istinski ambasadori Bosne i Hercegovine u cjelini.

Kada vojnici i vojne organizacije iz nekoliko različitih zemalja sarađuju u jednom dužem periodu u zahtjevnom okruženju, steknu dragocjena iskustva koja mogu koristiti da unaprijede svoje buduće operacije i oružane snage u cjelini.

Od 2009. godine, kada je donesena prva Odluka o učešću pripadnika OS BiH u misiji ISAF u Islamskoj Republici Afganistan, pripadnici OS BiH upućuju se na različita područja i zone, i s različitim misijama i zadacima.

U zavisnosti od vrste misije, obavljali su operativne, administrativne i druge štabne zadatke, ili bili angažirani na unutarnjem obezbjeđenju baze Koalicionih snaga. Takođe, dosadašnji angažman obuhvata i učešće grupe instruktora OS BiH za obuku afganistanskih snaga sigurnosti, te učešće vojnopolicijske jedinice OS BiH. Angažiranje vojnopolicijske jedinice u misiji ISAF je najzahtjevnija i najkompleksnija misija OS BiH u dosadašnjem učešću u operacijama podrške miru, a sastoji se od vojnopolicijske podrške američkim snagama na terenu i mentorisanja afganistanske civilne policije.

Iskustva oficira Oružanih snaga BiH u UN misijama

Oficiri Oružanih snaga BiH su angažirani u UN misiji u Demokratskoj Republici Kongo (MONUC/MONUSCO) počeli 2002. godine. Pripadnici OS BiH izvršavaju svoje obaveze kao posmatrači UN kroz terenske i štabne zadatke, u skladu sa provođenjem rezolucija Vijeća sigurnosti UN. Realizacija zadataka ogleda se u radu sa lokalnim stanovništvom, organizaciji dostavljanja humanitarne pomoći, izviđanju i dostavljanju izvještaja o stanju na kontroliranoj teritoriji sa težištem na krizna područja. Ova misija potvrđuje da vojni posmatrač mora biti na sve spreman, a iznad svega mora, pored fizičke spremnosti, biti izuzetno psihički jak i prilagodljiv.

U misiji UN-a u Eritreji/Etiopiji (UNMEE) od januara 2006. godine učestvovalo je četrnaest pripadnika OS BiH. Ova misija završena je u julu 2008. godine. Jedan od najizraženijih motiva pripadnika OS BiH u misiji UNMEE, pored saznanja da pomažu stvaranju i očuvanju mira, jeste rad u međunarodnom okruženju, jer su u misiji participirali oficiri iz 55 zemalja svijeta. Susreti sa lokalnim stanovništvom, život i rad s ljudima različitih običaja, boje kože, ponašanja, kultura, predstavlja neizmjerljivo bogatstvo.

Za učešće u misiji pripadnici OS BiH dobili najbolje ocjene, pohvale i odlikovanja

Prva rotacija prvog kontingenta Jedinice OS BiH za uništavanje NUS-a upućena je u Irak 2005. godine. Smjene rotacija vršene su svakih šest mjeseci (osam rotacija). Jedinica OS BiH za osiguranje dijela baze "Viktorija" u Bagdadu upućena je u misiju 2008. godine. Dolaskom i druge, posljednje grupe 15. 12. 2008. godine zvanično je okončana misija BiH u operaciji „Iračka sloboda” u Iraku. Pripadnici OS BH za učešće u ovoj misiji dobili su najbolje ocjene, pohvale, odlikovanja i medalje.

Bosna i Hercegovina može biti ponosna na svoje vojnike koji su bili u misiji u Iraku jer su oni na najbolji način predstavljali svoju državu izvan njenih granica, čime je država BiH postala ozbiljan partner i pokazala potencijal u približavanju integracijskim procesima, posebno onim koji se odnose na buduće članstvo u NATO-u.

Pomoć civilnim strukturama u kriznim situacijama

Od propisanih zadataka Oružanih snaga BiH posebno se izdvaja pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće, kojim se obezbjeđuje neposredna aktivna interakcija sa civilnim društvom. Tom prilikom, resursi OS BiH stavljaju se na raspolaganje civilnom društvu pružanjem različitih vidova pomoći i podrške civilnim organima vlasti, lokalnim zajednicama i stanovništvu.

Usljed obilnih snježnih padavina, OS BiH angažirale su veliki broj pripadnika na čišćenju snijega na više lokacija na području cijele BiH. U tu svrhu angažiran je i značajan broj inženjerskih mašina i motornih vozila raznih kapaciteta koja su služila za prijevoz ljudstva i odvoz snijega na deponije.

Angažiranje pripadnika, jedinica i resursa OS BiH za potrebe pružanja pomoći civilnim strukturama, odnosilo se na angažiranje ljudstva za uklanjanje snijega sa putnih komunikacija i objekata od općeg interesa za lokalne zajednice, kao i na angažiranje inženjerskih mašina na osposobljavanju putnih komunikacija, te angažiranje pripadnika i resursa OS BiH za medicinsku evakuaciju hroničnih bolesnika, evakuaciju lica koja su bila zatrpana snježnim padavinama, ili dostavu hrane i lijekova putem helikoptera na ona područja gdje se nije moglo pristupiti putnim komunikacijama.

Poseban značaj se pridaje angažiranju pripadnika OS BiH i helikoptera Mi-8, koji su pomagali civilnim organima u aktivnostima gašenja požara u općinama u BiH u kojima je to bilo potrebno. Oružane snage BiH su tokom gašenja požara nesebično izvršavale svoju zakonom definiranu misiju pomoći civilnim strukturama vlasti u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalno-tehničkih dobara u slučaju prirodnih i drugih nesreća. Na taj način u velikoj mjeri su doprinijeli stavljanju pod kontrolu vatrene stihije i sprječavanju daljeg širenja požara.

U rejonima područja zahvaćenim požarima, pored helikoptera angažirani su i pripadnici OS BiH koji su, sa pripadnicima civilnih struktura za zaštitu i spašavanje, gasili požare na požarištima u BiH. Time se jasno pokazala spremnost i posvećenost Oružanih snaga BiH da služe i pomognu građanima BiH kada im je to najpotrebnije.

Za potrebe raznih civilnih institucija i udruženja ustupljen je prostor OS BiH na privremeno korištenje. Ustupaju se i znatne količine materijalno-tehničkih sredstava. OS BiH se angažiraju u podršci brojnim kulturnim, vjerskim, sportskim i drugim manifestacijama, te pružaju značajnu pomoć u organizaciji manifestacija većeg obima. Oružane snage BiH su u svim oblastima pružanja vojne pomoći civilnim organima demonstrirale spremnost i sposobnost, te potvrdile društvenu korisnost u širokom spektru ovih i drugih nevojnih aktivnosti.

Uz angažman resursa OS BiH (ljudstvo, inženjerska tehnika, motorna vozila i druga sredstva), pripadnici OS BiH su dali značajan doprinos izvođenjem različitih vrsta inženjerskih radova za potrebe lokalnih zajednica. Između ostalog, bili su angažirani na sanaciji lokalnih puteva, kao i na radovima na izgradnji vodovoda za naselja, rekonstrukciji mostova na rijekama, na izgradnji i rekonstrukciji škola i dr.

OS BiH su pružile pomoć u brojnim humanitarnim akcijama, a među njima posebno mjesto imaju akcije dobrovoljnog davanja krvi pripadnika OS BiH. Takođe, u humanitarne svrhe i za osobe pogođene posljedicama prirodnih katastrofa dobrovoljno se prikupljaju novčana sredstva, kao i za troškove liječenja bolesnih osoba. Dobrovoljne akcije prikupljanja novčanih sredstava organiziraju se i tokom akcija opremanja školske djece, te pripreme paketića za nezbrinutu i bolesnu djecu i drugih sličnih humanitarnih akcija.

Helikopterske jedinice Oružanih snaga BiH

Helikopterske jedinice Oružanih snaga BiH pružale su veliku pomoć civilnom stanovništvu BiH prilikom prirodnih i drugih katastrofa i nesreća, prvenstveno prilikom snježnih padavina ili gašenja požara, kao i prilikom medicinske evakuacije, evakuacije iz nepristupačnih područja, traženja nestalih osoba, ali i ostalim vidovima podrške.

Na većini požarišta u pitanju je bilo gašenje šumskih požara većih razmjera. Pored gašenja požara pomoću protivpožarnog vedra, helikopterske jedinice su izviđanjem požarišta iz zraka lokalnim ekipama pomagale da sagledaju situaciju i identificiraju najkritičnija područja zahvaćena požarom. Treba istaći i ulogu helikopterskih jedinica u prevoženju vatrogasaca zračnim putem na nepristupačne terene, kao i prevoženje vode i hrane vatrogascima na udaljenim i nepristupačnim mjestima.

Angažiranjem helikoptera u općinama, kojima je to bilo potrebno, OS BiH su helikopterima Mi-8, UH-1 i Gazela izvršavale zadatke prevoženja putnika u/iz područja blokiranih snijegom, smjene ljudstva na radio-relejnim čvorištima i RTV predajnicima, kao i zadatke evakuacije civilnog stanovništva i pripadnika OS BiH iz nepristupačnih područja, medicinske evakuacije, prevoženja hrane, lijekova, vode i goriva.

Od značajnijih zadataka pripadnika OS BiH uz upotrebu helikoptera treba istaći hitnu medicinsku evakuaciju - MEDAVAC, kao i značajnu asistenciju koje su OS BiH pružile civilnim strukturama u realizaciji operacija traganja i spašavanja – SAR.

Među važnijim zadacima su i prijevoz vojnih i civilnih delegacija zračnim putem, kao i učešće OS BiH na civilno-vojnim vježbama upotrebom helikoptera. Veoma bitna je i podrška snagama sigurnosti i spašavanja u obuci i operacijama, podrška realizaciji sportskih manifestacija, kao i podrška pri obilježavanju godišnjica, privrednih i kulturnih događaja.

Aktivnosti helikopterskih jedinica OS BiH ogledaju se u pružanju pomoći i podrške obuci snaga za sprovođenje zakona (SIPA) i pripadnika Gorske službe spašavanja, kao i snimanju iz zraka za različite potrebe.

Humanitarnim deminiranjem Oružane snage BiH doprinose boljoj sigurnosti građana i ekonomskom razvoju

Prema Zakonu o odbrani BiH jedan od zadataka i obaveza Oružanih snaga BiH je protivminsko djelovanje u Bosni i Hercegovini.

Oružane snage BiH su akreditirane i osposobljene za: uništavanje mina i municije kojoj je istekao rok, humanitarno deminiranje po metodama (manuelno deminiranje, mašinska priprema i pregiranje ili upotreba pasa otkrivača eksploziva), po sadržaju specifičnih djelatnosti (tehničko izviđanje, čišćenje tla i čišćenje objekata), upozoravanje na opasnost od mina i NUS-a (UM), i obuku deminerskog osoblja za izvođenje protivminskih akcija.

OS BiH provode operacije protivminskih akcija (PMA) tokom cijele kalendarske godine, kroz deminerske kampanje u dvije faze: ljetnu i zimsku kampanju deminiranja, zbog klimatskih uvjeta u Bosni i Hercegovini.

OS BiH učestvuju sa oko 20% od ukupno deminirane površine u BiH, i to na godišnjem nivou.

Humanitarnim deminiranjem se na najdirektniji način pomaže u povećanju općeg stepena sigurnosti građana i stvaranju povoljnih uvjeta za prosperitetniji ekonomski razvoj lokalnih zajednica.

U okviru kampanje deminiranja, organizirane su prezentacije koje se odnose na teme upozoravanja stanovništva na mine i opasnosti od mina, sa ciljem da se stanovništvo na kritičnim područjima ugroženim minama edukuje o posljedicama opasnosti od mina, prepoznavanju mina i ispravnoj reakciji u slučaju nailaska na iste.

**Jedinstvene profesionalne
Oružane snage -
organizirane, opremljene
i obučene prema NATO
standardima**

Jedna od ključnih aktivnosti Oružanih snaga BiH je planska i organizirana edukacija, obuka i usavršavanje personala, s akcentom na programe i planove obuke i usavršavanja vezana za NATO i Pfp aktivnosti, odnosno obaveze proistekle iz međunarodnih sporazuma. Na razne kurseve u BiH i inostranstvu upućuju se oficiri, podoficiri, vojnici i civilne osobe, kao i na seminare, konferencije, te ostale aktivnosti: kongrese, takmičenja i druge raznovrsne obuke.

Prema različitim programima vojne pomoći (IMET, IPP, Mil to Mil, BMATT, Maršal centar, PSOTC, OSCE i RACVIAC) na edukaciju i obuku u zemlji i izvan zemlje upućen je znatan broj pripadnika OS BiH, a uče i usavršavaju i strane jezike (engleski, francuski, njemački, grčki, turski i italijanski). Takođe, u inostranstvu stiču nova i korisna znanja, među kojima posebno mjesto imaju generalštabno i komandnoštabno usavršavanje, vojne akademije, akademija glavnih narednika, visoka podoficirska škola, škola za aktivne podoficire i dr.

Cilj obuke i vojne edukacije u OS BiH je proizvesti visoko profesionalne i obučene oficire, podoficire, vojnike i jedinice koji će biti sposobni za reagiranje u operacijama punog spektra kako bi se ispunili zahtjevi postavljeni od institucija BiH koje vrše civilnu komandu i kontrolu nad OS BiH, te razvijanje visokoobučanih komandnih kadrova koji se mogu brzo prilagoditi promjenjivim okolnostima i osigurati pravovremen i adekvatan angažman jedinica radi uspješnog izvršavanja dodijeljenih misija.

U okviru sistema Oružanih snaga BiH, pripadnicima OS BiH se omogućava obuka i vojna edukacija kroz osnovnu, kolektivnu i institucionalnu obuku, što znači da se u centrima OS BiH realiziraju najvažniji događaji kada je u pitanju obuka.

Obuka u centrima OS BiH ogleda se u davanju opće vojničke obuke za kandidate na obuci, buduća PVL u Centru osnovne obuke, individualne obuke podoficira i oficira kroz Odjeljenje vojnih kurseva i Odjeljenje stranih jezika u Centru za profesionalni razvoj, simulacijskim proigravanjem praktičnih borbenih situacija za nivoe komandi bataljona i brigada (BBS i JANUS) u Centru za borbene simulacije i praktičnim vježbama jedinica do ranga bataljona (CPX, STX, KGB, SIMEX, JANUS, BBS, FTX i LFX), u Centru borbene obuke na Manjači, čime se praktično zatvara krug i primjenjuje naučeno.

Važan segment u standardizaciji NATO snaga predstavlja jezička interoperabilnost koja je definirana standardom "STANAG 6001". OS BiH su se 2008. godine odlučile za formiranje sopstvenog tima za ocjenjivanje poznavanja engleskog jezika (STANAG tim), što će se kasnije pokazati kao izuzetno važan korak u ispunjavanju drugih obaveza u procesu euroatlantskih integracija. Formiranjem STANAG tima, OS BiH su, pored ispunjenja jednog od partnerskih ciljeva za ulazak BiH u NATO savez (jezička interoperabilnost), stekle uvjete da svoje usluge ponude i drugim zemljama regiona.

U Centru za borbenu obuku se, između ostalog, realiziraju rotacijske vježbe sa pješadijskim brigadama, vrši procjena jedinica deklariranih za operacije podrške miru, izvode kvalifikacijska bojeva gađanja sa pripadnicima pješadijskih brigada i gađanje mitraljezima sa oklopnih transportera i tenka M-84. Ipak izvođenje obuka jedinica OS BiH deklariranih za učešće u operacijama podrške miru od prioritnog je značaja za OS BiH.

Prilikom izvođenja zahtjevnih vježbi pripadnici OS BiH postižu zavidne rezultate. Ovakav uspjeh OS BiH značajno pripisuju obuci koja je fundamentalna za izvršavanje zadataka. Jedan od važnih ciljeva provedenih tokom obuke su održati motiviranu, discipliniranu i fizički jaku snagu spremnu za realizaciju svih postavljenih zadataka, te izgraditi i održavati individualne i kolektivne vještine koje su potrebne da bi se misija realizirala brzo i uspješno.

U centrima Oružanih snaga BiH, na poligonu za obuku Manjača kod Banjaluke, pješadijske brigade OS BiH sa pridodatim jedinicama, realizirale su vježbe "Dinamičan odgovor". Cilj vježbi "Dinamičan odgovor" je provjera i ocjena operativne sposobnosti i spremnosti jedinice i bataljonske borbene grupe da u realnom vremenu planiraju i izvode operacije radi dostizanja neophodnih nivoa obučenosti.

Završna aktivnost i kulminacija vježbe je gađanje artiljerijskim i pješadijskim naoružanjem. Ove vježbe predstavljaju nastavak izgradnje interoperabilnosti OS BiH sa NATO konceptom izvođenja vježbi. Radi se o vježbama koje predstavljaju krunu obuke za pripadnike bataljona pješadijskih brigada.

Centar za obuku za operacije podrške miru (COOPM/PSOTC) je počeo sa radom 2003. godine kao međunarodni projekat osamnaest država partnera predvođenih Velikom Britanijom. U toj formi završio je rad krajem 2012. godine i prešao je u strukturu Oružanih snaga BiH.

Bosna i Hercegovina nastavlja voditi Centar sa međunarodnim nastavnim osobljem što će osigurati nastavak multinacionalnog duha koji je jedan od temelja u izvođenju nastave. PSOTC je priznat kao NATO partnerski centar za obuku i edukaciju, što potvrđuje da je obuka koja se izvodi u Centru kompatibilna sa NATO standardima i procedurama.

Aktuelno težište obuke OS BiH je fokusirano na četiri glavna područja obuke: institucionalna obuka u centrima za obuku OS BiH (po odobrenim planovima i programima u okviru profesionalnog razvoj oficira i podoficira u OS BiH), izvođenje terenskih vježbi sa vanjskim ocjenjivanjem, ocjenjivanje po OCC E&F programu i zajednička obuka jedinica OS BiH i EUFOR-a.

Za OS BiH posebno je značajna realizacija tri vježbe sa vanjskim ocjenjivanjem na poligonu Manjača (gdje je učestvovalo 2100 pripadnika OS BiH), dvije OPREH vježbe EUFOR-a i OS BiH, te provedeno ocjenjivanje nivoa "SEL-2" po OCC E&F programu. Na vježbama vanjskog ocjenjivanja deklarirane jedinice OS BiH su ocjenjene ocjenom - "Borbeno spreman" ("Combat Ready"), što je otvorilo put ka završnom nivou ocjenjivanja "NEL-2" i obezbjedilo uključivanje dodatno deklariranih sastava u predmetni proces.

Novoprimljeni vojnici u profesionalnu vojnu službu u OS BiH

Prijem mladih vojnika u OS BiH se realizira od 2008. godine. Nakon konkursa i provedene obuke, najuspješniji kandidati potpisuju ugovore o prijemu u profesionalnu vojnu službu, te raspoređuju u jedinice Oružanih snaga BiH, na određene dužnosti.

U periodu nakon prijema, kao i svi profesionalni vojnici, mladi vojnici prolaze veoma zahtjevnu osnovnu, te vojno-specijalističku obuku. Posao je ispunjen disciplinom, dinamikom i kontinuiranom obukom, što ovaj poziv čini privlačnim mladim ljudima.

Pred svakom novom generacijom vojnika su i novi izazovi, ali i sticanja znanja, stručnog usavršavanja i izgradnje snažnih psiho-fizičkih ličnosti. Izgrađujući sebe kao pojedinca, u stručnom i svakom drugom pogledu, ovi mladi ljudi daju puni doprinos u izgradnji i jačanju OS BiH i države BiH.

Jedinica je organizacija koja iziskuje timski rad, jer samo kao takva može dati dobre rezultate. Ono što je čini posebnom je kolektivni duh i prijateljstvo koje se stvara u vojnoj jedinici, solidarnost među vojnicima i pomaganje jednih drugima.

Nastavak kontinuiranog podmlađivanja kadra praktično se odvija kroz dinamiku prijema mladih vojnika u profesionalnu službu u OS BiH, usklađenu sa dinamikom otpusta personala iz OS BiH. Naime, Ministarstvo odbrane i OS BiH su preduzeli važne korake na pripremi procesa tranzicije vojnog personala i zatražili od zemalja NATO, Evropske komisije i drugih potencijalnih donatora za aktivno učešće u NATO Perspektiva programu za otpuštene pripadnike (kojima je zbog starosne granice prestala profesionalna vojna služba).

Proces prijema novih profesionalnih vojnika u Oružane snage BiH odnosno podmlađivanja sastava OS BiH će se odvijati i u narednom periodu.

Primjetno je da se za vojnički poziv prijavljuje sve više kandidata ženskog pola. Trenutno u OS BiH ima 5 % žena, i taj broj se konstantno povećava, sa ciljem da ih bude oko 10 %.

Pripadnice Oružanih snaga BiH pokazuju da u vojnoj službi i žene mogu biti jednako uspješne kao i muškarci.

Oružane snage BiH doprinose regionalnoj kao i saradnji bosanskohercegovačkih vojnika sa vojnicima zemalja EU i NATO-a

Oružane snage BiH aktivno i ravnopravno učestvuju u radu regionalnih foruma i inicijativa, što je prepoznato kako od zemalja regiona, tako i od važnih partnerskih zemalja izvan ovog regiona, kojeg smatraju izuzetno važnim za globalnu sigurnost.

Ministarstvo odbrane i Oružane snage BiH su bili uspješni organizatori i domaćini u izvođenju međunarodnih civilno-vojnih, logističkih, telekomunikacijskih i drugih vježbi. Učesnici u tim vježbama iskazali su visoki stepen interoperabilnosti na planu ostvarivanja partnerskih ciljeva u multinacionalnom okruženju i dostizanja standarda neophodnih za efikasno izvršavanje zadataka u sklopu operacija podrške miru i NATO vođenim operacijama.

Uspješna priprema i organizacija, nepobitni je dokaz da su Oružane snage BiH, uz ulaganje velikih napora i puno truda, spremne da provedu zahtjevne integracijske i međunarodne vježbe. Vježbe su se izvodile na lokacijama OS BiH sa velikim brojem učesnika iz BiH, zemalja regiona, NATO-a i članica “Partnerstva za mir“, te vodećih međunarodnih organizacija iz oblasti sigurnosti i odbrane.

Kao organizator u izvođenju međunarodnih vojnih vježbi, Oružane snage BiH daju značajan doprinos regionalnoj, kao i saradnji bosanskohercegovačkih vojnika i vojnika zemalja EU i NATO-a, što predstavlja jedinstvenu priliku za sticanje novih znanja i iskustava, ali koje doprinosi i testiranju Oružanih snaga BiH u praktičnom izvršenju svojih zakonom definiranih misija.

Pripadnici OS BiH su učestvovali i na značajnim međunarodnim vojnim vježbama u drugim državama. Učešće na ovim aktivnostima donosi višestruke prednosti, kao što je dostizanje većeg nivoa interoperabilosti OS BiH sa NATO (zajedničkih standarda po pitanju strukture planiranja, obuke, opreme, procedura u komunikacijama, jezika i dr). OS BiH su ostvarile veliki pomak na planu izrade i implementacije procedura planiranja, realizacije i analize vježbi u skladu sa NATO standardima i njihove implementacije u sistem obuke OS BiH, tako da danas planiraju vojne vježbe na način identičan onom kako to rade partnerske zemlje NATO-a.

Oružane snage BiH saraduju sa mnogim međunarodnim organizacijama i institucijama, ali se posebno ističe podrška od strane NATO štaba u Sarajevu i EUFOR-a, dok se sa drugim međunarodnim subjektima uspostavlja bliska saradnja bilateralnim i unilateralnim sporazumima.

Bez obzira na kompleksne izazove, OS BiH su ipak ostvarile vrijedne i zapažene rezultate koji se posebno ogledaju u ispunjavanju međunarodnih obaveza, pružanju pomoći civilnim strukturama tokom prirodnih katastrofa i nesreća i humanitarnog deminiranja teritorije BiH. Značajan napredak je postignut u procesu dostizanja NATO normi i standarda u radu i unapređenju interoperabilnosti i kompatibilnosti sa partnerima u NATO-u.

OS BiH su uspješnim profesionalnim izvršavanjem misije i zadataka, kako u zemlji tako i u inostranstvu, pokazale koliko su važan segment odbrambeno-sigurnosne strukture BiH. Ocjene iznesene od zvaničnika EU i NATO ukazuju da su Oružane snage BiH jedna od institucija Bosne i Hercegovine koja radom i rezultatima jasno izražava svoju opredjeljenost prema euroatlantskim integrativnim procesima.

izdavač: Ured za odnose s javnošću Ministarstva odbrane BiH
za izdavača: Uma Sinanović
fotografije: Arhiva Ministarstva odbrane BiH i jedinica Oružanih snaga BiH
novinar - saradnik: major Amela Mostarlić
DTP: u saradnji sa EUFOR-om (Jasmin Zeherović)

Ured za odnose s javnošću Ministarstva odbrane BiH
adresa: Hamdije Kreševljakovića 98 – Sarajevo
telefon: 033/286-680, fax 033/286-685
web: www.mod.gov.ba, e-mail: info@mod.gov.ba

